

Projectformulier ten behoeve van Openbare Instellingen

Dit formulier is ingediend door een openbare instelling. Dit document geeft de doelstellingen op van de gewenste steunmaatregel, de taken toevertrouwd aan het wetenschappelijke team en deze van de overheidsinstelling zelf, gedurende en na het project, de timing en het budget van de wetenschappelijke taken.

Praktische informatie

Naam van openbare instelling: Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding – Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting (<http://www.armoedebestrijding.be/>)

Naam van het project : zicht op de socio-economische achtergrond van kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met een maatregel binnen de bijzondere jeugdbijstand.

Timing van de wetenschappelijke taken : 21 maanden

Deliverables en valorisatie activiteiten ten laste van de wetenschappelijke ploeg (niet opgenomen in de beschrijvende fiche hieronder):

- *Internationale seminarie* (bij het begin van het project, doelstelling: state of the art);
- *rapport* over de manier waarop de gegevens van het project best zouden kunnen leiden tot *internationale/Europese* vergelijking en harmonisatie door de Openbare instelling;
- *Valorisatieactiviteit* bij het einde van het project (de ploeg kan een voorstel schrijven in het indieningsformulier);
- deliverables gevraagd in het onderzoekscontract met Wetenschapsbeleid : *beschrijving van het project* (max. 25 regels in Engels, Duits, Frans en Nederlands) ; *samenvatting van het project* (bij het einde van het project, max. 10 pagina's in F/NL/D/EN) ; *en tekst van max. 40 regels* in het FR/NL/EN bestemd voor de Nieuwsbrief AGORA ; *tussentijds rapporten* (max. 2 pagina's, om de 6 maanden voor de financiering van het project); *verslagen voor het begeleidingscomité* (zie hieronder)

Deze activiteiten zijn ten laste van het budget dat toegekend is aan de ploeg.

Verloop van een project: Het is aan de overheidsinstelling het AGORA-project te beheren. Dit houdt in dat zij moet toezien op het goede verloop van de wetenschappelijke werkzaamheden en van de haar opgelegde taken om het verloop van het project te bevorderen. Samen met de ploeg en het Federale Wetenschapsbeleid vormen zij de Technische stuurgroep van het project. Voor elk project is er een Begeleidingscomité. Dit Begeleidingscomité is een klankbord dat de technische stuurgroep in staat moet stellen de grote fases van het project aan een geïnteresseerd publiek kenbaar te maken en er de nuttige input uit te halen. De wetenschappelijke ploeg neemt op zich de documenten voor het comité op te stellen, de openbare instelling zorgt voor de agenda en de notulen van de vergaderingen.

Datum van het informatiesessie (inschrijving ten minsten een week op voorhand per e-mail – naji@belspo.be . bij gebrek aan interesse heeft de vergadering niet plaats) : 13 januari, zaal 7 van het federale Wetenschapsbeleid, 10.00 u.

Het project

1. Benaming van de instelling

Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding – Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, Koningsstraat 138, 1000 Brussel.

Dit project zal uitgevoerd worden in nauwe samenwerking met de drie Gemeenschappen (en in het bijzonder met hun administraties 'bijzondere jeugdbijstand), in het kader van het 'Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de bestendinging van het armoedebeleid'¹ (zie ook de documenten in bijlage).

2. Naam van het project

zicht krijgen op de socio-economische achtergrond van kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met een maatregel binnen de bijzondere jeugdbijstand.

3. Acroniem

PCP (Placing of Children and Poverty)

4. Beschrijving van het project en situering binnen het kader van de instelling.

a) Situering van de instelling

In opvolging van de vraag in het Algemeen Verslag over de Armoede (1994) naar een structureel instrument inzake overleg rond armoede en sociale uitsluiting werd via het '**Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de bestendinging van het armoedebeleid**' van 1998 het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting opgericht en ondergebracht binnen de schoot van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding. Het Steunpunt organiseert verschillende thematische overleggroepen, met participatie van zowel verenigingen van mensen in armoede als van andere actoren inzake de strijd tegen armoede (vakbonden, mutualiteiten, terreinorganisaties, wetenschappers, enzovoort). Op basis van de inzichten en aanbevelingen vanuit dit overleg wordt er een tweejaarlijkse Verslag opgemaakt, dat wordt overhandigd aan de voorzitter van de Interministeriële Conferentie 'Integratie in de samenleving' en vervolgens aan alle regeringen van het land. De tweejaarlijkse verslagen fungeren dus als hulpinstrument in de beleidsvoering rond armoede en sociale uitsluiting.

In het Samenwerkingsakkoord is er ook specifieke aandacht voor **het belang van indicatoren als instrument in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting**: *"Na overleg met de wetenschappelijke wereld, de bevoegde administraties en instellingen, de sociale partners en de organisaties waar de armen het woord nemen, zullen de ondertekenende partijen onderzoeken welke kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren en instrumenten kunnen gebruikt en/of uitgewerkt worden om de evolutie op alle in artikel 2 bedoelde gebieden te analyseren, opdat de bevoegde overheden op de meest passende manier kunnen ingrijpen."* (art. 3 van het Samenwerkingsakkoord). Het Steunpunt is dan ook – in samenwerking met zijn partners, en in het bijzonder de armenverenigingen - reeds enkele jaren actief rond de vraag op welke manier armoede en sociale uitsluiting kunnen worden gemeten.

¹ Te raadplegen op : <http://www.armoedebestrijding.be/samenwerkingsakkoord.htm>

In 2002 ging **het project 'Onderzoek – actie – vorming: een andere benadering van armoede-indicatoren'** van start, waarbij een groep van mensen die in armoede leven, wetenschappers, en afgevaardigden van administraties en instellingen zich gedurende anderhalf jaar hebben gebogen over het vraagstuk van de meting van armoede en sociale uitsluiting. Het eindverslag met inzichten en aanbevelingen aangaande de thema's financiële aspecten, arbeid en tewerkstelling, uitoefening van rechten en menselijke gevoelens werd in maart 2004 gepresenteerd (www.armoedebestrijding.be).

In 2004 is er ook een **overleggroep met betrekking tot het thema 'kennis en indicatoren'** gestart, met opnieuw een vertegenwoordiging van de verschillende actoren.

Deze overleggroep heeft zich – in uitgebreidere samenstelling – ook gebogen over de vraag hoe gegevens m.b.t. plaatsing van kinderen gekruist kunnen worden met socio-economische gegevens, en heeft nagedacht over de inhoud van voorliggend AGORA-projectvoorstel.

Daarnaast is het ook belangrijk te vermelden dat er sinds 1998 **een dialooggroep binnen de Franse Gemeenschap rond het thema 'plaatsing van kinderen'** actief is, bestaande uit vertegenwoordigers van : de verenigingen Luttés Solidarités Travail (LST) en ATD Quart Monde, begeleidingsdiensten, en de administratie 'aide à la jeunesse' van de Franse Gemeenschap. Deze dialooggroep wordt ondersteund door het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting.

b) Beschrijving van het project

Reeds in Algemeen Verslag over de Armoede (1994) komt heel sterk de bezorgdheid van mensen in armoede tot uiting betreffende plaatsing van hun kinderen. Meermaals werd door verschillende betrokkenen een relatie gelegd tussen plaatsing en leven in een armoedesituatie.

In voorliggend AGORA-onderzoeksproject willen we **zicht krijgen op de socio-economische achtergrond van kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met een maatregel binnen de bijzondere jeugdbijstand**. We willen weten of kinderen en jongeren uit arme gezinnen meer geconfronteerd worden met dergelijke maatregelen dan andere kinderen en jongeren. Met dit project moet tevens de basis gelegd worden voor longitudinaal onderzoek, waarbij nagegaan wordt wat de socio-economische situatie is van deze kinderen en jongeren op volwassen leeftijd. In welke mate heeft het aanbod van de bijzondere jeugdbijstand de betrokken kinderen en jongeren kansen gegeven in hun verder leven ?

De informatie willen we verkrijgen door **een koppeling te maken met 'datawarehouse arbeidsmarkt'** (via het rijksregisternummer van het kind, en in koppeling met de 'rechthebbende' en 'ontvanger' van de kinderbijslag van dit kind). In het AGORA-onderzoeksproject dient te worden nagegaan welke gegevens vanuit de afdelingen 'bijzondere jeugdbijstand' moeten worden verzameld om te kunnen koppelen aan de 'datawarehouse arbeidsmarkt' van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ), welke variabelen het best geschikt zijn om de socio-economische achtergrond van de betrokken kinderen en jongeren te omschrijven, op welke manier dit materiaal kan worden verwerkt, en op welke manier er longitudinaal onderzoek op basis van het materiaal kan worden verricht.

In de geest van de methode zoals gebruikt door het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting bij zijn verschillende overleginitiatieven, dient de ontwikkeling van het project te gebeuren **in overleg en dialoog met de verschillende betrokken actoren**: armenverenigingen, administraties en instellingen, en wetenschappers.

Dit project zal worden uitgevoerd **in nauwe samenwerking tussen het Steunpunt en de drie Gemeenschappen**; een samenwerking die kadert in het 'Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de bestendinging van het armoedebeleid'.

5. Uit te voeren opdracht

a. door de onderzoeksploeg

- Verder afbakenen en omschrijven van de onderzoeksvraag en nagaan welke basisgegevens nodig zijn om de vraag te onderzoeken, in overleg met de verschillende actoren.
- Uitwerken van een procedure met betrekking tot het doorgeven van de gegevens van de kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met een plaatsingsmaatregel, door de administraties van de Gemeenschappen, aan 'datawarehouse arbeidsmarkt'². Het gaat hier in het bijzonder om het rijksregisternummer van de betrokken kinderen en jongeren. Daarnaast ook de mogelijkheden nagaan inzake het doorgeven van de gegevens voor wat de andere maatregelen in het kader van de 'bijzondere jeugdbijstand' betreft.
- Uitwerken van een voorstel inzake de keuze van de variabelen m.b.t. de 'socio-economische achtergrond', in overleg met de verschillende actoren.
- Uitwerken van een voorstel met betrekking tot de mogelijkheden van de verwerking van de verkregen informatie.
- Uitwerken van een leidraad voor longitudinaal onderzoek op basis van een jaarlijkse aanlevering van deze informatie.
- Samenstellen, opvolgen en eventueel bijstellen van een dossier voor de aanvraag van de koppeling van de gegevens van de administraties 'bijzondere jeugdbijstand' en het 'datawarehouse arbeidsmarkt'.
- Na goedkeuring van een koppeling met de 'datawarehouse arbeidsmarkt' exploiteren en interpreteren van de eerste resultaten van een dergelijke koppeling, in overleg met de verschillende actoren.

Tijdens het onderzoeksproces wordt van de onderzoeksploeg verwacht dat zij de mogelijkheden tot participatie van de verschillende actoren in de uitwerking en de opvolging van dit onderzoek (verenigingen waar armen het woord nemen, wetenschappers, administraties, ...) maximaal benutten.

b. door de openbare instelling:

1. *voorafgaand aan het eigenlijke onderzoek*

2. *in de loop van het project*

- Ondersteuning en sturing van de onderzoeksactiviteiten in nauwe samenwerking met de administraties van de drie Gemeenschappen. Het Steunpunt zal daarnaast de verschillende actoren die het in het kader van zijn opdrachten consulteert, bij het wetenschappelijk onderzoek sterk betrekken
- Introductie van een vraag tot koppeling met de 'datawarehouse arbeidsmarkt' in de loop van het AGORA-onderzoeksproject.
- Financiering van de werkingskosten met betrekking tot de koppeling van de gegevens binnen 'datawarehouse arbeidsmarkt'.

² Een beschrijving van dit AGORA-project 'datawarehouse Arbeidsmarkt' is terug te vinden op :

<http://www.belspo.be/belspo/fedra/proj.asp?l=nl&COD=AG/DD/001>

Zie ook de website van de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid : http://ksz-bcss.fgov.be/nl/statistiques/stats_home.htm

6. Op te leveren eindproduct

a. door de onderzoeksploeg

- Ontwerp van een procedure met betrekking tot het doorgeven van de gegevens van de kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met een plaatsingsmaatregel, door de administraties van de Gemeenschappen, aan 'datawarehouse arbeidsmarkt'. Kort overzicht van de mogelijkheden inzake informatie-uitwisseling voor wat de andere maatregelen betreft in het kader van de bijzondere jeugdbijstand.
- Lijst van variabelen die dienen opgevraagd te worden bij 'datawarehouse arbeidsmarkt', en aanvraagdossier ter introductie bij 'datawarehouse arbeidsmarkt'.
- Rapportage met betrekking tot de mogelijkheden van de verwerking van de verkregen informatie.
- Leidraad en planning voor longitudinaal onderzoek.
- Rapportage op basis van de exploitatie en interpretatie van de eerste resultaten van een dergelijke koppeling. Opmaak van een eindrapport, met opname van de verwerkte gegevens.

b. voor de openbare instelling

Het Steunpunt en de Gemeenschappen zullen met deze koppeling beschikken over een beter zicht m.b.t. de socio-economische achtergrond van de kinderen en jongeren in de 'bijzondere jeugdbijstand', en m.b.t. de longitudinale opvolging van deze kinderen en jongeren.

7. Valorisatie van het eindproduct

a. voor de openbare instelling: integratie van het eindproduct in haar eigen werking

- Het Steunpunt en de Gemeenschappen zullen met deze koppeling beschikken over een beter zicht m.b.t. de socio-economische achtergrond van de kinderen en jongeren in de 'bijzondere jeugdbijstand'. In het bijzonder met betrekking tot het preventie-werk kunnen deze resultaten leiden tot een beter beleid.
- De resultaten zullen gebruikt worden in de thematische overleggroepen van het Steunpunt, en vervolgens in de teksten van het Tweejaarlijkse verslag van het Steunpunt (dit verslag wordt om de twee jaar overhandigd aan de verschillende regeringen van het land).
- Bovendien kunnen de onderzoeksresultaten de basis vormen voor verder longitudinaal onderzoek en kan het onderzoeksmateriaal aangevuld worden met gericht kwalitatief onderzoek.

b. voor het 'publiek': toegangsvoorwaarden en modaliteiten voor wetenschappelijke gebruikers en voor het grote publiek

- Het grote publiek zal over secundaire informatie beschikken vanuit de verschillende instanties die dit materiaal zullen gebruiken in het kader van hun opdrachten (de administraties van de drie Gemeenschappen, het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting).
- Een eindrapport, met de verwerkte gegevens, zal ter beschikking gesteld worden.

8. Timing, planning van uit te voeren onderzoekstaken en toegekend budget

a. timing van activiteiten

1 september 2006 – 31 Mei 2008

b. planning van activiteiten: fasering van taken

1. *voor de onderzoeksploeg*

- inwerking m.b.t. de probleemstelling, en overleg met de verschillende partners om de onderzoeksvraag duidelijk af te bakenen : 3 maanden
- onderzoek m.b.t. informatie-uitwisseling tussen de administraties 'bijzondere jeugdbijstand' en 'datwarehouse arbeidsmarkt': 4 maanden
- opstellen van een lijst van variabelen, en van het aanvraagdossier: 2 maanden
- indiening aanvraag binnen datawarehouse (door Steunpunt), uitwerking van de mogelijkheden tot verwerking en m.b.t. longitudinaal onderzoek: 3 maanden
- exploitatie en interpretatie eerste resultaten: 6 maanden
- rapportage en vertaling : 3 maanden

Opmerking : met deze planning trachten we rekening te houden met het feit dat de gegevens de administraties betreffen van de drie Gemeenschappen, en met het doel om een zo groot mogelijke betrokkenheid van verschillende actoren bij het onderzoeksproces te realiseren.

2. *voor de openbare instelling*

Het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting en de administraties 'bijzondere jeugdbijstand' van de drie Gemeenschappen zullen sterk betrokken zijn in deze onderzoeksactiviteiten. Het Steunpunt zal in het bijzonder de participatie van de verschillende actoren in dit onderzoeksproces ondersteunen.

9. Bijzondere voorwaarden

a. suggesties voor de samenstelling van het begeleidingscomité

Verenigingen waar armen het woord nemen ; onderzoeksinstituten ; begeleidingsdiensten 'bijzondere jeugdbijstand' ; administraties 'bijzondere jeugdbijstand' van de drie Gemeenschappen ; POD Wetenschapsbeleid ; FOD Sociale Zekerheid en Openbare instellingen van sociale zekerheid ; POD Maatschappelijke Integratie ; Kruispuntbank ; FOD Justitie ; diensten 'statistiek' van de Gewesten ; Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting).

b. clausule van vertrouwelijkheid van gegevens (indien van toepassing)

c. aanwezigheid van de onderzoeksploeg in de instelling (indien van toepassing)

In elk geval een nauwe samenwerking met het Steunpunt (inzake kennis van de betrokken groepen, en de betrokkenheid van de verschillende actoren), en met de administraties van de drie Gemeenschappen (inzake de aanlevering van gegevens, en de latere implementatie).

d. andere

- Bijzondere aandacht vanuit het wetenschappelijke team voor de betrokkenheid van actoren in de uitwerking en opvolging van het onderzoek (met ondersteuning van het Steunpunt).
- Een samenwerking tussen verschillende onderzoeksinstellingen vanuit de verschillende landsgedeelten wordt aanbevolen.